

שם הקורס: סמינר מחקר במערכות בריאות

מס' הקורס: 480-2-2001

תיאור הקורס: קורס זה נועד לפתח חשיבה מדעית מתודולוגית כמותית ואיכותנית ולהקנות ידע ומיומנויות בתכנון מחקר וסיוע לקובעי מדיניות בקבלת החלטות מבוססות ראיות. הבנה מחקרית הינה מרכיב חשוב בארגז הכלים של מנהלים במערכת הבריאות ומהווה בסיס לרכישה ולפיתוח של ידע מקצועי. במסגרת הקורס נדון בשלבי המחקר השונים החל משאלת המחקר ועד להסקת המסקנות למדיניות.

מטרות הקורס: הקניית כלי מחקר מגישות מחקריות שונות לצורך מענה על שאלות הנוגעות למדיניות וניהול במערכת הבריאות וסיוע לקובעי מדיניות בקבלת החלטות מבוססות ראיות.

יעדי הקורס: התלמידים ייחשפו למורכבות המחקר ויישמוו בחקר שירותי בריאות ומדיניות בריאות, ויכירו הן את האפשרויות והן את המגבלות במחקר וביישום.

תפוקות למידה:

עם סיום הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט:

1. לנסח שאלות והשערות מחקר, ולהעריך האם השאלה רלוונטית
2. להכיר את עקרונות הכתיבה האקדמית כולל חיפוש במאגרי מידע, שימוש בפרטי ביבליוגרפיה, וכללי הציטוט.
3. להכיר ולהבין שיטות מחקר שונות במדיניות וניהול מערכות בריאות ולדעת להתאים את השיטות לשאלת המחקר
4. להכיר את הפרוצדורות הסטטיסטיות הבסיסיות הקיימות לניתוח נתונים, להתאימן להשערות המחקר, ולדעת לקרוא ולהבין את התוצאות של פרוצדורות אלו.
5. להבין את המגבלות והביקורת האפשרית על מחקר אקדמי, ולדעת להסיק מסקנות לצורך יישום הממצאים.

הערכת הסטודנטים בקורס:

עבודה סופית בזוגות – 100% מהציון: הכנת מסמך הכולל: תיאור נושא המחקר, שאלת המחקר

והשערות המחקר, סקירת ספרות, והצעת תכנית מחקר.

הזמן הנדרש לעבודה עצמית בבית: בנוסף לעבודה בכיתה, ידרשו כשעתיים שבועיות לביצוע המטלה.

* כל חומרי ועזרי הלמידה יהיו זמינים לסטודנטים באתר הקורס במודל ובמאגרי מידע אלקטרוניים הזמינים לסטודנטים באב"ג.

נקודות זכות: 3

שנה אקדמית: תשפ"ד, 2023-2024

מסמטר: א

שעות: יום ג' 17:00-14:00

מיקום: בבניין דייכמן, מיקום משתנה. פירוש

בלוח השיעורים

שפת הוראה: עברית

תואר: שני

איפיון הקורס: סמינר מחקר לתואר שני

דיסציפלינה: שיטות מחקר

מחלקה אחראית: מדיניות וניהול מערכות

בריאות

דרישות קדם: קורס בסטטיסטיקה בסיסית

מפתח הציונים: ציון מטרי (0-100)

שם המרצה: פרופ' דינה ון-דייק

עוזרי הוראה: עדו שלו, יעל בר שחר

פרופ' דינה ון-דייק: dinav@bgu.ac.il

עדו שלו: idoshal@post.bgu.ac.il

יעל בר שחר: yaelbars@post.bgu.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש.

הערכת הקורס: בסיומו של הקורס הסטודנטים

יעריכו את הקורס על מנת להסיק מסקנות

לטובת צרכי האוניברסיטה.

אישור הקורס: הקורס אושר על ידי ועדת

הוראה פקולטית עבור תשפ"א

תאריך עדכון אחרון: 18.12.2023

פירוט נושאי השיעורים

חומרים לקריאה	תאריך	תכנים	#
Gilson et al. (2011) Sheikh et al. (2011)	<u>02/01</u> זום	הקדמה למחקר בניהול ובמדיניות מערכות בריאות בחירת תחום מחקר ושאלת מחקר (תרגיל בניית שאלת מחקר)	1
Sandberg & Alvesson (2010)	<u>09/01</u> זום	תיאוריה, תשתית תיאורטית, ביסוס השערות והנחות, רצינול מחקר. (סקירות ספרות, מטה-אנליזות). כתיבה אינטגרטיבית (שילוב מקורות)	2
	<u>16/01</u> זום	כתיבה מדעית: מבוא תיאורטי וסקירת ספרות בכתיבה מדעית. חיפוש במאגרי מידע, כללי ציטוט APA (יעל בר שחר)	3
שיטות מחקר במדעי החברה, רות בייט מרום, האוניברסיטה הפתוחה (יחידות 1 – 3) Podsakoff et al. (2003)	<u>23/01</u> זום	מעבר מתיאוריה למדידה (מתודולוגיה): סוגי מחקרים. משתנים: תרגום מונחים תיאורטיים למדדים אופרטיביים, תוקף ומהימנות המדידה. שיטות לאיסוף נתונים: איסוף נתונים בשדה, במעבדה. (הסבר על החלק הראשון של העבודה)	4
	<u>30/01</u>	בחירות לרשויות המקומיות – יום שבתון	5
כץ, א. שגיא, ר. (2012). סטטיסטיקה ושיטות מחקר בגובה העיניים. חלקים אב רמת גן: אוניברסיטת בר אילן.	<u>06/02</u>	ניתוח נתונים (חד משתני): קשר בין משתנים רציפים, מתאם פירסון וספירמן המחקר הקורלטיבי סיבתיות, מסקנות, מתן פרשנות, ומגבלות המחקר.	6
	<u>13/02</u>	ניתוח נתונים (חד משתני): השוואה בין ממוצעי קבוצות, t-test למדגמים בלתי-תלויים ומזווגים, ומבחן שונות חד משתני (one-way Anova) קשרותלות בין שני משתנים קטגוריאליים, Chi Square (הסבר על החלק השני של העבודה)	7
	<u>20/02</u>	ניתוח נתונים (רב משתני): מודלים של ניבוי ניתוח רב משתני, רגרסיות, ניתוח נתיבים, משתנים ממתנים ומשתנים מתווכים	8
	<u>27/02</u>	קריאה ביקורתית (עזו שלו)	9
	<u>05/03</u>	תרגול מסכם בשיטות כמותיות: מחקר מא' ועד ת' (כולל קריאת טבלאות, הצגת ממצאים, והצגת מסקנות)	10
Tracy (2010) Edmonson & McManus, (2007)	<u>12/03</u>	מחקר איכותני? עקרונות שילוב שיטות כמותיות ואיכותניות (Mixed Methods) ואתיקה במחקר (לומדות)	11

רשימת קריאה

מורן, ג. ואח'. (2021). שילוב שיטות איכותניות וכמותיות (mixed methods): צורות חשיבה שונות, אתגרים ותרומות. פרק 13 בתוך שיחות על מחקר איכותני, בעריכת מיה לביא-אג'אי ודורית לביא טובין. תל-אביב: מכון מופ"ת, עמודים 277-297.

- Creswell, J. 2015. *A concise introduction to mixed methods research*. Los Angeles: Sage.
- Edmonson & McManus. (2007). Methodological fit in management field research, *Academy of Management Review*, 32 (4), 1155–1179
- Gilson, L., Hanson, K., Sheikh, K., Agyepong, I. A., Ssenogooba, F., & Bennett, S. (2011). Building the field of health policy and systems research: social science matters. *PLoS medicine*, 8(8), e1001079.
- Gilson, L. and World Health Organization (2012). *Health policy and systems research: a methodology reader*. Geneva: World Health Organization.
- Grant, M. J., & Booth, A. (2009). A typology of reviews: an analysis of 14 review types and associated methodologies. *Health Information & Libraries Journal*, 26(2), 91-108.
- Peters, D.H., Adam, T., Alonge, O., Agyepong, I.A. and Tran, N. (2013). Implementation research: what it is and how to do it. *BMJ*, 347, p.f6753.
- Podsakoff et al., (2003). Common method biases in behavioral research: a critical review of the literature and recommended remedies. *Journal of Applied Psychology*, 88 (5), 879–903
- Sandberg, J., & Alvesson, M. (2010). Ways of constructing research questions: gap-spotting or problematization? *Organization*, 18(1) 23–44.
- Sheikh, K., Gilson, L., Agyepong, I. A., Hanson, K., Ssenogooba, F., & Bennett, S. (2011). Building the field of health policy and systems research: framing the questions. *PLoS medicine*, 8(8), e1001073.
- Tracy, S. (2010). "Qualitative quality: Eight "big-tent" criteria for excellent qualitative research." *Qualitative Inquiry* 16: 837–851.